

STENTRAPPAN

som inte rör sig

Vill du vara helt säker på att din nya stentrappa i trädgården ligger på plats år efter år, i sommar, sol, regn och bitande kyla, så ska den byggas rätt. **Hemligheten bakom den stenhårda trädgårdstrappan sitter i underlaget**, och på följande sidor lär du dig den rätta anläggningstekniken.

Det tar inte många månader innan de stora kant- och beläggingsstenarna ligger huller om buller om trappan är felaktigt byggd. Och även om det bara handlar om ett fåtal steg i en liten nivåskillnad i gräsmattan ska du inte underskatta uppgiftens omfattning, som kräver helt rätt teknik – och den tekniken lär du dig här!

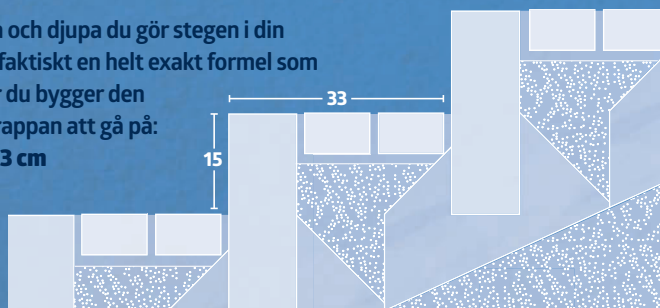
I denna artikel använder vi vanliga kantstenar på 100 x 30 x 10 cm till att bygga trappstegens framkanter och sidostycken. Priset för en kantsten i denna storlek ligger på runt 300 kr., och när du har satt alla dina framkanter

kan du fylla upp själva stegen med grus, skärv, gatsten, kantsten, jord och gräs, eller vad du nu tycker passar bäst i din trädgård. Observera att det krävs två personer för att lyfta den 70 kilo tunga kantstenen.

Du behöver så klart inte använda kantsten till framkanter eller sidostycken om du skulle föredra en annan sorts sten. De grundläggande mätningarna, uppbyggnaden av underlaget och gjuttekniken som du kan se på de följande sidorna, fungerar även med annan sten. Du ska bara se till att stenarna är breda och långa nog för att kunna gjutas fast i underlaget. □

BYGG PERFEKTA STEG

Det spelar stor roll hur höga och djupa du gör stegen i din trädgårdstrappa. Det finns faktiskt en helt exakt formel som du kan se här nedan, för hur du bygger den bästa och mest behagliga trappan att gå på:
 $2 \times \text{steghöjd} + \text{stegdjup} = 63 \text{ cm}$

Om du planerar att göra steghöjden runt 15 cm, så som den trappa som vi visar här, kan du vara säker på att den blir behaglig att gå på. Med en steghöjd på 15 cm, ska stegen vara 33 cm djupa, enligt formeln **$2 \times 15 \text{ cm steghöjd} + 33 \text{ cm stegdjup} = 63 \text{ cm}$**

SVÅRIGHETSGRAD

Det kräver precision och planering att bygga en solid stentrappa.

LÄTT

SVÅRT

TIDSFÖRBRUKNING

2 dagar. En dag till utgrävning, uppbyggnad och gjutning, och en dag till fyllning av 3-4 steg.

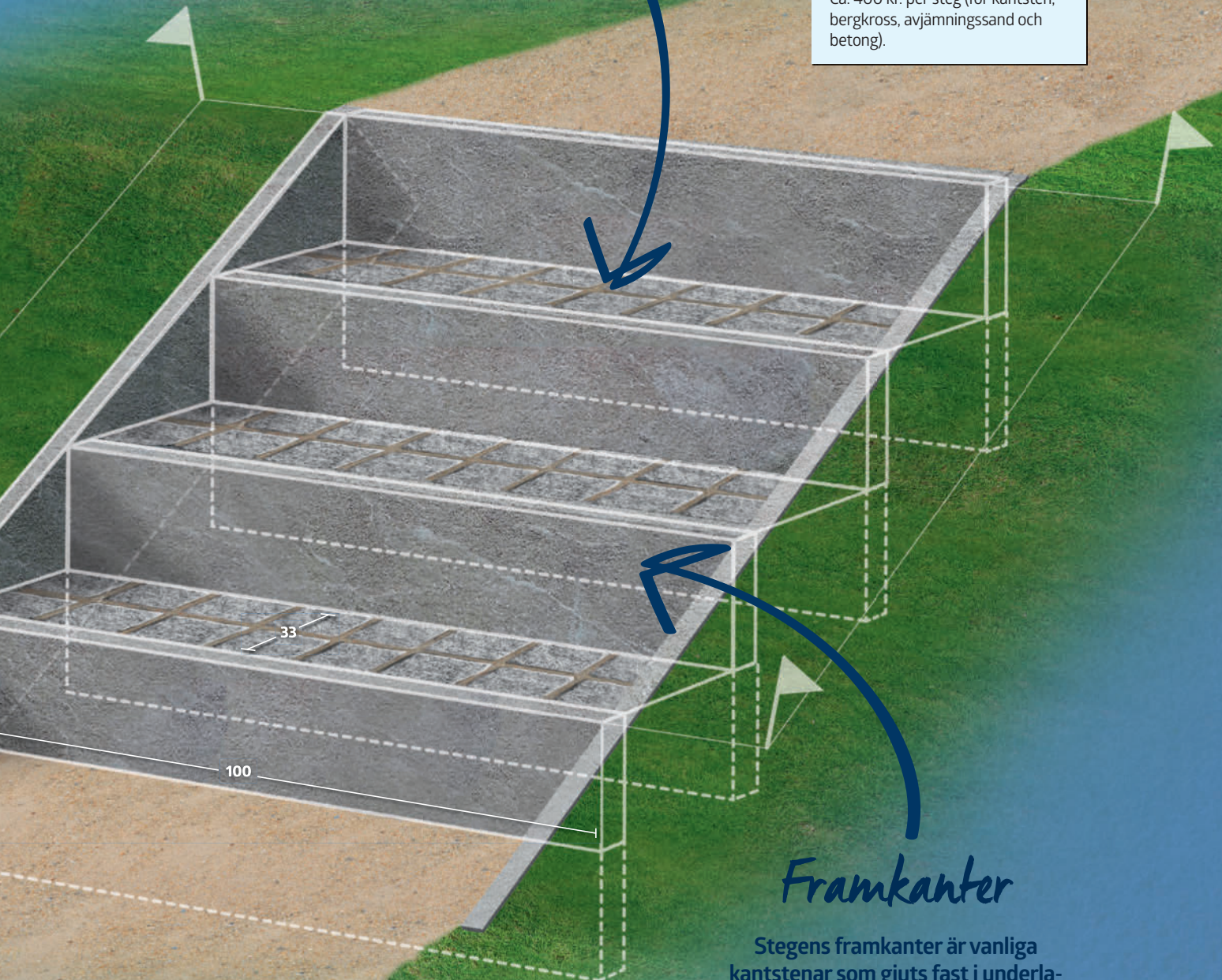

PRIS

Ca. 400 kr. per steg (för kantsten, bergkross, avjämningsand och betong).

Steg

När framkanterna är satta, kan du använda många olika material som fyllning i själva stegen, t.ex. grus, gatsten, skärv eller gräs.

Framkanter

Stegens framkanter är vanliga kantstenar som gjuts fast i underlaget och håller fast själva stegen.

Sidastycken

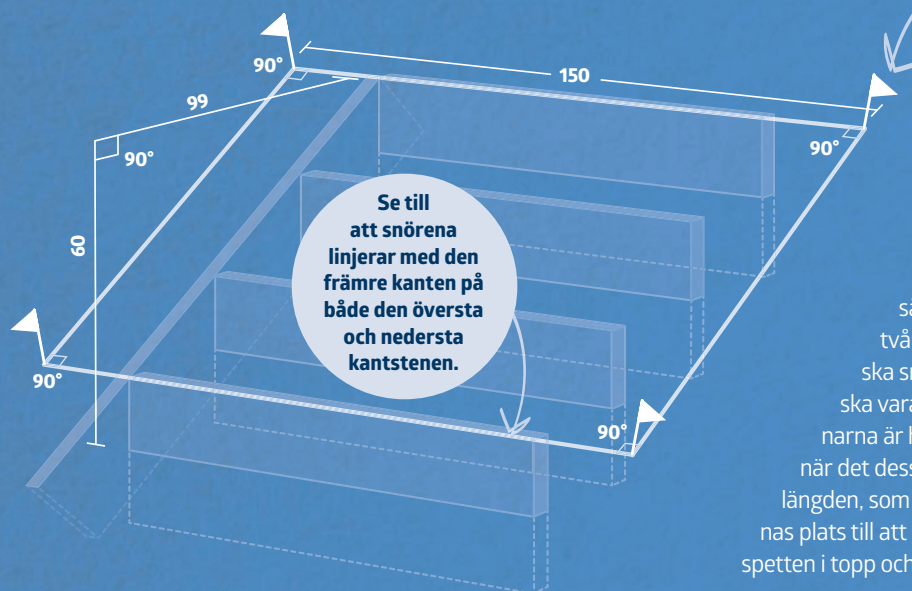
Sidostyckena är av samma sorts kantsten som stegens framkanter och håller ihop hela konstruktionen.

1

MÄRKNING OCH MARKERING

När du har bestämt var din trappa ska placeras, gäller det att mäta upp och sätta en exakt snörmarkering. Här planerar vi för 4 framkanter, vilket ger 3 steg på 33 cm med ett sammanlagt djup på 99 cm och en höjd på 60 cm. Utöver det säkras kanten med 2 sidostycken bestående av 2 kantsten i varje sida.

Placera spetten där de översta och nedersta framkanterna ska sättas.

Sätt 4 spett, och bind ihop dem med varandra med ett snöre.

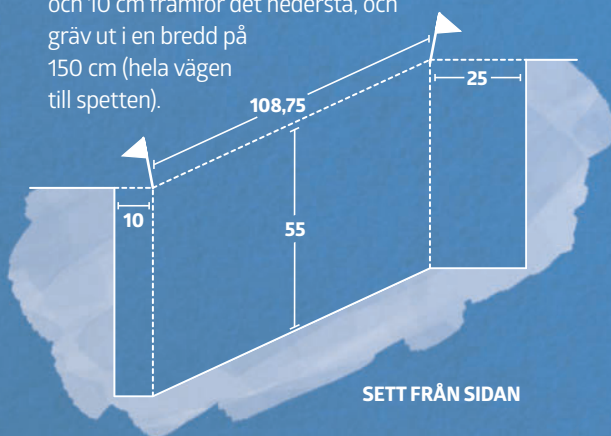
Spetten ska slås ned 1 meter i jorden, så att de håller snöret stabilt. Mellan de två spetten i toppen och de två i botten ska snöret vara vågrätt, och de fyra hörnena ska vara i exakt 90 graders vinkel. Kantstena är här 100 cm långa och 10 cm breda, och när det dessutom ska vara plats för en kantsten på längden, som används som sidostycke, och även finnas plats till att gjuta 15 cm runt om sidostyckena, sätts spetten i topp och botten med ett avstånd på 150 cm.

2

UTGRÄVNING

Du har gjort en exakt uppmätning och snörmarkering där trappan ska byggas, och nu ska du gräva ut. Till en början gäller det att avlägsna matjorden och gräva ned till 55 cm under snöret, så att du kan anlägga en grund enligt konstens alla regler.

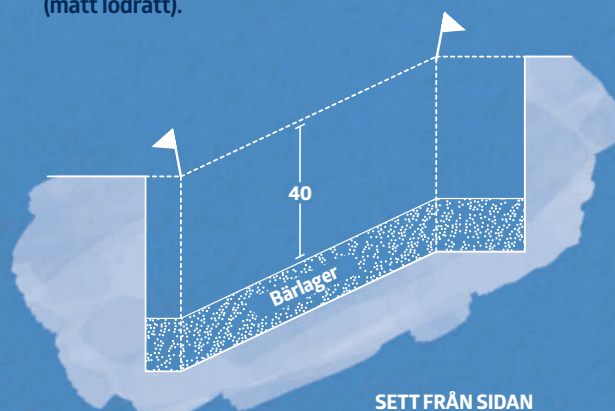
Gräv ut 55 cm under snöret – var uppmärksam på att du ska mäta lodrätt ner från snöret och INTE vinkelrätt! Gräv 25 cm bakom det översta spettet och 10 cm framför det nedersta, och gräv ut i en bredd på 150 cm (hela vägen till spetten).

3

BÄRLAGER

Du har grävt ned till 55 cm under markeringssnöret, och nu ska du lägga bärlagret av 15 cm komprimerad bergkross tills du kommer upp till 40 cm under snöret (mätt lodrätt).

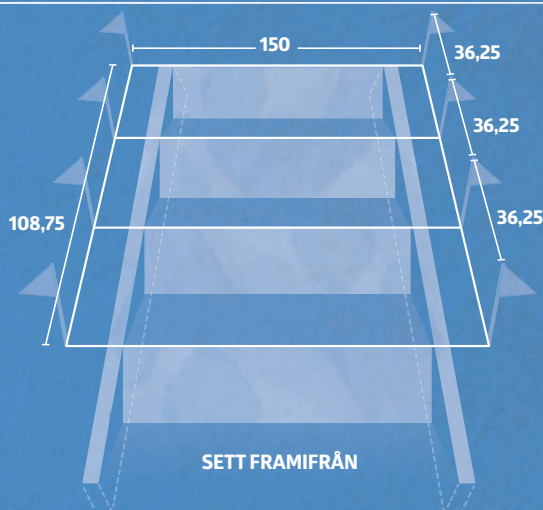

Lägg på bergkross, och komprimera det tills du är 40 cm lodrätt under snöret. Här kan du evt. använda en hemmagjord "jungfru" eller hyra en jordstamp i en storlek som passar ditt projekt.

4

MÄT UPP OCH MARKERA – IGEN!

Nu ska du markera var varje enskild framkant till stegen ska placeras i utgrävningen. I detta exempel sätter vi bara fyra, så det är relativt lätt att sätta dem i samma avstånd från varandra.

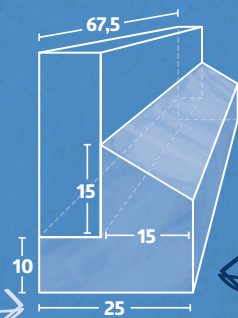
Vi vet redan var den översta och nedersta framkanten ska sättas, alltså vid snörena i toppen och botten. Därför ska de två sista kantstenarna bara fördelas jämnt mellan topp och botten, där den sammanlagda längden är 108,75 cm. Vi avslutar med att sätta nya spett och markeringssnöre för var 36,25 cm. Se till att snörena är i 90 graders vinkel och vågräta i förhållande till de första snörena.

5

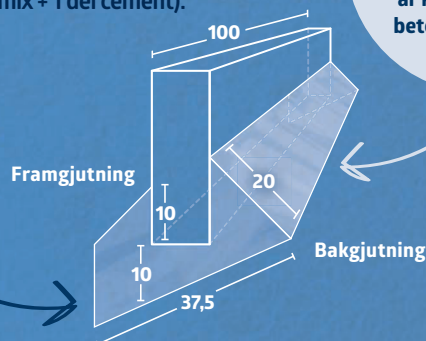
SÄTT FRAMKANTER OCH SIDOSTYCKEN

Underlaget är redo för sidostyckena och framkantar, och du har mätt och markerat så att du vet var varje enskild sten ska sättas. Först ska du sätta sidostyckena ute i sidorna och till sist framkanterna. Börja med att blanda en portion jordfuktig betong som stenarna gjuts i (6 delar gjutmix + 1 del cement).

Lägg ut ett 25 cm brett betonglager i den första kantstenens längd.

Betonglagret under stenarna, båda sidostyckena och framkantar, ska vara 10 cm tjockt. Börja därför med att lägga ett 12 cm lager – när du sätter stenarna sjunker de ca. 2 cm, och då går det ihop.

När du har satt en kantsten i det första betonglagret ska du göra fram- och bakgjutningar. När du är klar ska du låta betongen torka till nästa dag.

1. Sätt sidostyckena först. Mät ut hur långa sidostyckena ska vara. Här har vi två kantstenar på var sida, som kapas till så att de blir 67,5 cm långa styck.

2. Sätt stegens framkantar sist. Börja med det nedersta steget i trappan, och lägg ett betonglager i en bredd på 37,5 cm ut under markeringssnöret. Betonglagret ska vara 100 cm långt, så att det passar längden på en kantsten.

6

FYLL IGEN TRAPPSTEGEN

Sidostyckena och stegens framkantar är fastgjutna, och efter ett dygns torktid kan du fylla igen stegen. Du kan använda skärv, grus, sten, jord och gräs eller vad du tycker passar.

Stegen fylls upp med 10-20 cm bergkross, som komprimeras försiktigt med en hemmagjord "jungfru" (för att skona gjutningen), sedan läggs ett lager avjämningssand på 2-3 cm, och till sist lägger du din slutbeläggning. Kom ihåg att beläggningen ska ha ett svagt fall framåt (på 2 procent), så att regnvattnet kan rinna undan.

